

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

מעומד, ולא ילקק אצבעותיו וכו' וצריך להיות נוח למקום ונוח לבריות (ע' אבות דרבי נתן פי"ד וע' קדושין מ). ואמר (שקלים פ"ג ה"ב) שצריך האדם לצאת ידי הבריות, כדרך שצריך לצאת ידי המקום, ואמר (יומא פו.) מי שקורא ושונה ומשמש ת"ח, ואין משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו אוי לו לפלוני שלמד תורה וכו' ראו כמה מקולקלים מעשיו וכמה מכוערים דרכיו, עיי"ש. וידוע שרבינו ז"ל הקפיד מאד בכל עניני דרך ארץ, וכן אמר שמלכים ושרים יכולים לשלוח אלי בנייהם ללמוד דרך ארץ. וזה

בחי' "משה איש האלקים". כי העובד ה' צריך להיות מצד אחד איש ולהתנהג בדרך ארץ, ומצד שני צ"ל משה איש האלקים. היינו עובד ה' שכל כולו נתון באלוקות ועבודת ה'. ולא כאלה הטועים בכך וסוברים שעובד ה' לא צריך לדעת כלום, וכשלים בעניני דרך ארץ, אלא גם מזה אל תנח ירך.

בברכת התורה וכמו"ס שמעון יוסף הכהן ויוזפלד התיקון הכללי

אלוקי עלי נפשי תשתוחח (תהלים מב, ז). אלוקי עלי נפשי תשתוחח. מכאן רואים כמה התחוקות צריך האדם, כי אע"פ שרגע קודם (בפסוק הקודם) התחזק ודיבר לעצמו דיבורי התחזקות בבחי' "מה תשתוחחי נפשי... הוחילי לאלוקים", וכל שאר דיבורי אמת, אעפ"כ בין רגע, הכל נתהפך וחזר למצבו הקודם. אלוקי עלי נפשי תשתוחח. על כן (על אשר) אזכרך... לפשוטו המשורר חזר להסביר א"ע על הרגשתו השוברת לבו (על גדלות וכבוד ישראל, והנסים הנפלאים שהיו מנת חלקינו, וכעת הכל נהפך).

(מתוך הספר "שי למורא" פרוש על תיה"כ) מדרש

דבר אחר, וזאת הברכה, אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן, כיון שבא משה לברך את ישראל בזאת הברכה, אף הקדוש ברוך הוא בירך אותם בזאת, שנאמר, וזאת התורה אשר שם משה (דברים ד, מד). ואומר, וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את בני ישראל. דבר אחר, אמר רבי אבא, אשר ברך משה, זה

משה. איש האלקים, זה הקדוש ברוך הוא. שנאמר בו, ה' איש מלחמה (שמות טו, ג). וכל כך למה. לקיים מה שנאמר, והחוט המשולש לא במהרה ינתק (קהלת ד, יב). אמר רבי שמעון בן לקיש. אילמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומר. כדרך שאדם גוזר על אשתו ועושה, כך הקדוש ברוך הוא גזר על משה ועשה לו. מהו את בני ישראל, שזכותן של ישראל גרמה לו.

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר נצבים לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. "וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלקים" (דברים לג, א).

כי כל עובד ה' צריך בודאי להיות מצויין במידת הדרך ארץ, כי (ויקרא רבא ט, ג) דרך ארץ קדמה לתורה. ואיתא בחז"ל (ברכות ז, ט) שאמרו עליו על רבי יוחנן בן זכאי שלא הקדימו אדם 'שלום' מעולם, ואפילו נכרי בשוק. והתנאים הקדושים היו עוסקים בעניניה כמ"ש (שם כב.) אמרו לו תלמידיו לרבי יהודה, שנה לנו פרק אחד בהלכות דרך ארץ. וכהא דאמרין (שם מז.) שנים ממתינים זה לזה בקערה. וכהא דאמרו (שם סא.) מכאן למדה תורה דרך ארץ, שיחזור גדול עם קטן בשושבינות. וגם מצאנו שהאמוראים היו מעירים לתלמידיהם כשנכשלו בעניני דרך ארץ, וכהא דאמרין

(שם סב.) דרב העיר לרב כהנא, ואמר ליה "לאו אורח ארעא". ועיי"ש (סב:) שאבוי העיר לתלמידיו להזהר מדברים שאינם עכ"פ בגדר דרך ארץ, ואמרין (שבת קיד.) גנאי הוא לת"ח שיצא במנעלים המטלאים בשוק. ואמרין (שם קמט:) בר בי רב לא לישדר מאניה לאושפזיה לחזורי ליה, דלאו אורח ארעא. ואפילו עם בעלי חיים יש לנהוג במידת הדרך ארץ, וכמ"ש (שם קנח:) אורח ארעא למישידי אומצא לכלבא. ומזהות האדם ניכר בד"א, וכמ"ש (עירובין סה:) בג' דברים אדם ניכר בכוסו, ובכיסו, ובכעסו. וגם עם בני ביתו יש לנהוג בדרך ארץ וכמ"ש (פסחים ק"ב.) אל תיכנס לביתך פתאום, כל שכן לבית חבירך. וצריך האדם להתנהג לפי כללי הד"א עם בעל הבית המארח, וכגון הא דאמרו (פו:) כל מה שיאמר לך בעל הבית, לעשות בתוך ביתו - עשה [חזן מצא], וכגון הא דאמרו (יומא יב.) אורח ארעא למישבק איניש גולפא ומשכא לאושפזיה. ובודאי שצריך להתנהג בכבוד וד"א עם רבו, כגון הא דאמרו (שם לו.) המהלך לימין רבו - הרי זה בור. ואמרו (שם נג.) תלמיד הנפטר מרבו לא יחזיר פניו וילך, אלא מצדד פניו והולך, ואמרו (מגילה כח.) מימי לא

'הושענא רבא ושמחת-תורה'
ושני פְּחִינּוֹת אֵלוֹ, הֵן פְּחִינּוֹת 'הושענא רבא ושמחת-תורה'. שֶׁהֵן פְּחִינּוֹת יִצְחָק וְיַעֲקֹב. כִּי 'הושענא רבא', הוּא פְּחִינּוֹת דְּפוּר בְּרַעַת. וְהוּא פְּחִינּוֹת עֲרֵבָה, כִּי עֲרֵבָה דּוֹמָה לְשִׁפְתַיִם' (תְּנַחֲמָא פְּרַשְׁתָּ אִמֵּר, וְהָרַצּוּ לָב, פִּינְחָם רִנָּו), פְּרַאֲרִיתָ בּוֹהַר הַקְּדוּשׁ (קְדוּשִׁים דֵּף פ"ה): אֵיתָ מָאן דְּלַעֲי בְּאִזְרֵיתָא וּמְנַמְנָם בָּהּ בְּמִנְחָמָא דְּלֵא יִדְעוּ, כָּל מְלָא וּמְלָא סְלֵקָא לְעֵילָא, וְבְרַשָּׁא בְּרִיחָא הוּא חֲרִי בְּחַאי מְלָא, וְקַבִּיל לָהּ וְנַמְעַ לָהּ סְחַרְרִין דְּחַאי נְחָלָא, וְאַתְעֵבְדוּ מְאֻנָּן מְלִין אֵילָנִין בְּרַבְרִין, וְאַקְרוּן עֲרֵבֵי נְחָל: וְשִׁמְחַת תּוֹרָה, הוּא פְּחִינּוֹת דְּפוּר בְּרַעַת. וְהוּא תְּהִיּוֹת שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בּוֹהַר (שם): 'זְכַאֵן אֲנִין דִּידְעֵי אִזְרְחוּ דְּאִזְרִיתָא וּמִשְׁתַּדְּלֵי בָּהּ בְּאַרְחַ מִישׁוּר, דְּאֲנִין נִמְעִין אֵילָנָא דְּחִיין לְעֵלָא דְּכֵלָא אֶסְתָּא וְכוּ'. וְזֶה שֶׁכְּתוּב (מְלָאכִי ג): 'שִׁמְשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֵיהָ', כִּי שִׁמְשׁ הוּא פְּחִינּוֹת יַעֲקֹב. שְׁהוּא פְּחִינּוֹת דְּפוּר בְּרַעַת, וְהוּא פְּחִינּוֹת אֵילָנָא דְּאֶסְתָּא. וְזֶה מְאִמֵּר הַפְּתוּחַ (תְּהֵלִים פ"ד): 'שִׁמְשׁ וּמִנָּן ה' אֱלֹקִים', כִּי פְּחִינּוֹת יִצְחָק וְיַעֲקֹב, הֵם פְּחִינּוֹת דִּין וְרַחֲמִים. וְזֶה פְּרוּשׁ (שְׁעֵתָה ל): 'וְהִתְיָ אֹדֵר הַלְכָנָה בְּאֹדֵר הַחֲמָה', כִּי הַלְכָנָה הוּא פְּחִינּוֹת יִצְחָק. וְהַחֲמָה הוּא פְּחִינּוֹת יַעֲקֹב. (ליקו"מ עד)

צעדתי בפני מי שגדול ממני [קרו' רב]. ואמרו (ירושלמי כתובות פ"א ה"א) אין הקטן רשאי לישב עד שיאומר לו הגדול שב. ואמרו (נדרים מט:) כל מיודעם לא תפלוט קמי רבך. ואמרו (שמות רבא ט) דרך ארץ, הרב נכנס תחילה, והרבה כיוצא בהן. ובפרט תלמיד חכם צריך להזהר בכך בכל עניני דרך ארץ שח"ו לא יהא חילול ה' במעשיו ודיבוריו, וכמ"ש (דרך ארץ וזוטא פ"ה) מי שהוא תלמיד חכם לא יאוכל

זאת הברכה

וכל הברכות באים על ידי עוסקי התורה כמ"ש חז"ל (ב"ר מא, י) מה עפר הארץ אינו מתברך אלא במים, אף ישראל אינו מתברך אלא בזכות התורה הנמשלה למים, וכדאיתא (תהא"י, יח) כל שולחן שאין ת"ח נהנה ממנו אינו מבורך, וכמ"ש (ס, כ) מי שיש לו ת"ח בתוך ביתו ומפרנסו עם בני ביתו ברכה נכנסת בתוך מעשה ידיו לעולם, כי התורה הוא שורש כל הברכות כמ"ש חז"ל (ב"ר ק, יג) הברכות הללו אימתי הם מגיעות לכם, משעה שתקבלו את התורה. כי התורה היא כולה חסד כמ"ש חז"ל (סוטה יד) תורה תחילתה גמ"ח וסופה גמ"ח, וכל הטובה הבאה לעולם היא על ידה כמ"ש חז"ל (מס' סופרים, טז) התורה משמרתו מכל רע בנערותו ונותנת לו אחרית תקוה בזקנותו, וע"כ התורה בעצמה נקראת טובה כמ"ש חז"ל (ברכות מה:) טובה, זו תורה וכן הוא אומר (משלי ד') כי לקח טוב נתתי לכם, ועסק התורה הוא שורש ברכת הפרנסה כמ"ש חז"ל (ש"מ"י ב, ו) ה' שמות יש לו (להר סיני) הר בשן, שכל מה שאוכל אדם בשינוי בזכות התורה שניתנה בה, וכן הוא אומר (ויקרא כו) אם בחוקותי תלכו ונתתי גשמיכם בעתם (וכדפ' רש"י והוא מהתורת כהנים אם בחוקותי תלכו, שתהיו עמלים בתורה).

(מתוך הספר "יש מאין" על ליקו"מ)

אמונה הוא בחינת כלי שמקבל כל הברכות וכל ההשפעות וכל האורות והשגת אלקות, פי אי אפשר לקבל שום השגה ושום ברכה ושפע גשמיית ורוחנית פי-אם על-ידי אמונה שהוא בחינת מלכות, שדרך שם נמשכין כל ההשפעות וכל הברכות.

(אוצר היראה אמונה אות קעג)

ליבו ליחמו ב'לחמי וישתו - ראשי תבות לולב; 'בנין' עם האותיות-גימטריא ראשי תבות של איתרוג ה'דס ע'רבה; 'מסקתי' זו בחינת סכות. על-ידי מצות נטילת ארבעה מינים ועל-ידי סכה-אדם זוכה לאכילה ושתיה ומלבושים וגם לחיות הנשמה; על-ידי סכה זוכה למלבושים, בחינת 'בשומי ענן לבושו' על-ידי ערבי נחל זוכה לשתיה, על-ידי ה'דס זוכה לחיות הנשמה ועל-ידי לולב ואתרוג זוכה לאכילה, פי יש בהם פרי, שהם מיני מאכל.

(ספר המידות בגדים ז)

הברכות אחרונות

הברכה ראשונה של כל ברכת הנהנין הוא לגלות פי מלא כל הארץ כבודו והוא משגיח בכל עת ובורא הכל, לקח ופרות וכל המאכלים, ואחר-כך אוכלים המאכל, ואז באה היראה אל האדם שעל-ידי-זה זוכין להארת הרצון פנ"ל, ובשביל זה נתקנו כל הברכות אחרונות, כדי להמשיך על עצמן היראה והארת הרצון. ויראה הוא בחינת ריח, בחינת 'היריחו ביראת ה'...', וכן הרצון הוא בחינת ריח, פי משתוקק ברצון והשתוקקות נפלא להשם יתברך עד שאינו יודע כלל מה הוא רוצה, שזה בחינת ריח, בחינת 'קמאן דארח ריחא', שזה עקר חיות הנשמה כמאמר רבותינו ז"ל, בחינת ריח-גן-עדן, שזה עקר קבול שכר הצדיקים, בחינת תליסר נהרי אפרסמונא דקניא, שזה בעצמו בחינת 'מה רב טובך אשר צפנת ליראיך' דקא, פי דיקא היראים, מחמת היראה שהיא בחינת ריח זוכין להארת הרצון הקדוש, שהוא גם-כן בחינת תכלית שלמות הריח הטוב. נמצא, שעקר הברכה אחרונה שהוא בשביל המשכת היראה והרצון, הוא בחינת המשכת הריח הטוב; ועל-כן על הריח בעצמו אין צריך לברך ברכה אחרונה.

(אוצר היראה אמת ועדק אות לג)

דאחד מני קרבא

הלולב ומיניו הם בחינת הפלי-זין שלנו, פמוכא בזהר הקדוש: 'מאן נצח? מאן דאחד מני קרבא'. והפלי-זין הללו אנו מקבלין מהצדיקי אמת בעלי כח גדול, שזכו להתפלל בראש-השנה תפלה בבחינת דין, עד שעל-ידי-זה הסטרא-אחרא מברחת להוציא מבטנה ומקרבא כל הקדשות שבפניה, שעל-ידי-זה נעשין גרים ובעלי-תשובה. וזה בחינת הלולב, שמרמז על הצדיק בעצמו, בחינת 'צדיק פתמר ופרח', והוא יש לו כח להתפלל תפלה בבחינת דין הנ"ל, שזה בחינת הפשה-עו שלו שהוא בחינת הלולב ועל-כן מברכין העקר 'על נטילת לולב'. והערבי-נחל הם בחינת הגרים וכן הפושעי-ישראל שחזרין בתשובה על-ידי-זה פנ"ל. ועל-ידי-זה בא התפשטות הנבואה, וזוכין לאמונה שלמה וזה בחינת השלשה הדסים, שהם כנגד תלת אבהן, שהם שרש נפשות ישראל, שמשם נמשכת הנבואה. וכל אלו השלשה מינים הם מאירין אל האתרוג, שהוא בחינת מלכות, בחינת אמונה; ועל-כן נקרא 'פרי עץ הדר', פי עקר ההדור והיפי של כנסת-ישראל הוא האמונה הקדושה שיש להם. ועל-כן נוטלין הארבעה מינים בידיים דקא, פי עקר תקון האמונה הוא על-ידי הידיים, שהם כלי המעשה (עין 'מצות', אות ה). ועל-ידי כל זה זוכין להמשיך השיר שיתער לעתיד, שהוא פשוט כפול משלש מרבע, שזה גם-כן בחינת הארבעה מינים; ועל-כן אומרים בהם את ההלל, שנמשך גם-כן מהשיר הנ"ל. ועל-כן עקר השמחה של סכות הוא עם הארבעה מינים, כמו שכתוב 'ולקחתם לכם וכו' ושמחתם', פי השיר הזה הוא שרש כל השמחות.

(אוצר היראה תשובת השנה אות צח)

סכת שלום

אחר ראש-השנה יום-כפור עושין סכות, בחינת סכת שלום, בחינת אהבת חסד, פי אז נמשכין כל החסדים, בחינת אהבה ושלום, כדי שיכללו ישראל באהבה ושלום, שעל-ידי-זה זכולין להקבל בתוך השכל העליון הכולל. וזה בחינת 'כל האורח בישראל ישוב בסכת', ודרשו רבותינו ז"ל מזה, שכל ישראל יוצאין בסכה אחת פי זה עקר מצות סכה, שיכנו להכלל באהבה ושלום גדול עם כל ישראל, עד שיהיה נחשב כאלו כל ישראל יושבין בסכה אחת. ועל-ידי שמטלטלין עצמן מהבית לסכה, על-ידי-זה מתקנים כל הנסיעות והטלטולים של כל השנה שיהיו כלם בקדשה גדולה, באפן שיהיה תקון לפגם אמונת חכמים, עד שיהיו נכתבין ספרים קדושים על-ידיהם, בבחינת 'ויכתב משה את מוצאייהם למסעייהם על פי ה'...', והעקר שיהיה כוננתו בכל נסיעותיו וטלטוליו רק בשביל להתועד עם בני-אדם חדשים ולברר עמם מהתכלית האמתית, ולעסק עמהם בדברי תורה באהבה ושלום גדול, באפן שיכירו כלם את האמת לאמתו ולשוב אל השם באמת.

(אוצר היראה תשובת השנה אות קפט עיין מלטול, יט כ)

אבן שתיה

מספרים אנ"ש מענן הסתלקותו הקדושה של רבנו ז"ל ביום רביעי של סכות, שחל אז ביום שלישי (פי יום ראשון של סכות חל אז ביום שבת-קדש) ושמענו מרבנו ז"ל, איר שישיב על מטנו בחלישות גדול מאד ואחז הלולב עם האתרוג בידו ואמר בקול נעים, קול דממה דקה קדוש ונורא מאד, את תפלת ההושענא של אבן שתיה. עמד והתבונן והתפלל, עד היכן הדברים מגיעים, ואי-אפשר להאריך בענינים גבוהים ורמים ונשגבים נסתרים כאלו כמובן.

(שיח שרפי קודש ס"א)

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמו נת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
תנצבה.

נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמת

אורי בן ניסים ז"ל

מול טוב מכני השיבה
לשי דוד קורו